

Hvad angaar det, at Lærerne nu skulle være valgbare til Skolekommissionen, deler jeg ganske de Betragtninger, som det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Hvidberg) fremsatte. Jeg finder det egentlig ganske urigtigt, at Læreren paa den Maade skal kunne blive sin egen overordnede. Jeg finder det heldigt, at Kommunalbestyrelsen skal vælge et Medlem af Skolekommissionen. Jeg ser nemlig deri en Garanti for, at der bliver taget visse Hensyn til de økonomiske Forhold. Der er nævnt tre Faktorer, som man maa tage Hensyn til, Hjemmene, Lærerne og endelig Menigheden; men man maa jo ogsaa tage Hensyn til Kommunen, til de økonomiske Forhold.

Hvad Skolenævnets Berettigelse angaar, finder jeg egentlig ikke, at det kan have saa synderlig stor Betydning, om man har et saadant Skolenævn eller ej, naar det vælges samtidig med Skolekommissionen. Jeg er ogsaa bange for, at Gradsforskellen mellem de valgberettigede kan foranledige en Gnidningsmodstand, der ikke vil være heldig. Vælgere til Skolenævnet skulle nemlig alle Forældre være, uanset om de ere kommunale Vælgere eller ej, og det kan maaske give Anledning til nogen Gnidningsmodstand mellem Skolenævnets og Skolekommissionens Medlemmer. Men det kunne vi jo drøfte i det kommende Udvalg.

Det andet Afsnit omhandler de kommunale Skolebygninger. Jeg hilser dem med Glæde, at den højtærede Minister ikke har fulgt Kommissionens forslag og paalagt Kommunerne at tage en bestemt Arkitekt; de staa ganske frit og kunne tage hvilken Bygmester de ville. Jeg hilser med Glæde, at Tegninger kunne faas hos Ministeriet. Det maa indrømmes, at man ikke alle Steder bygger saaledes, at det er tiltalende for Øjet. I mange Egne kunde det nok tiltrænges at bygge paa en smukkere Maade. Jeg er nu saa heldig at bo i en Egn, hvor Skolebygninger og Bygninger i Almindelighed ere kønne, saaledes som det ogsaa blev omtalt af et æret Medlem i det andet Ting, det beror paa, at vi der have en særlig dygtig Bygmester.

Det tredje Afsnit omhandler Folkeskolens Kredsstyrelse og Kredstilsyn. Det foreslaas her at slaa Amtsskoledirektionen og Skoleraadet sammen i eet Skoleraad, hvad jeg finder kan være en praktisk Foranstaltning. Forholdet har været vanskeligt, som det hidtil har været. Jeg hilser med Glæde, at Folketinget har strøget de 3 Lærere som Medlemmer af Skoleraadet;

jeg mener, at man ikke — jeg ved ikke, om jeg kan bruge det Udtryk i dette høje Ting — skal give Lærerne en privilegeret Valgret fremfor andre Mennesker til et Raad, der dog kan komme til at behandle adskillige Sager, der vedrøre dem selv. — Jeg beklager, at Provsten nu er udgaaet af Skoledirektionen, ligesom jeg beklager, at Amtmanden er udgaaet. Jeg kan gøre det med akkurat den samme Motivering, som er fremsat fra saa mange andre Sider, og med de samme Bemærkninger, hvormed Ministeriet har omtalt dette Forhold paa en saa fyldestgørende Maade, at man egentlig skulde undre sig over, at Amtmanden ikke er bleven bibeholdt i Skoledirektionen. Jeg ved ikke, om jeg tør bruge det Udtryk, men det synes, som man er bange for at skulle blive for konservativ ved at beholde Provst og Amtmand i Skoledirektionen. Man vælger derfor at gaa over til noget nyt og bryder Broen af med det gamle. Jeg finder, at det var meget mere naturligt, om man ventede med at gøre de Skridt, der omhandles her i tredje Afsnit, til man saa, hvorledes Loven eller dens første Afsnit har virket. Jeg tror, at man skulde vente, til de, der nu komme ind i Skolekommissionerne, fik den fornødne Indsigt i disse Forhold, og saa høre disse Folks Mening, naar de have arbejdet med Forholdet, og af dem faa at vide, hvilke Krav de mene, der bør stilles. Jeg kan nemlig ikke erkende, at der egentlig fra Befolkningens Side har været noget stærkt Krav om at gaa til en saa gennemgribende Lovgivning, som her er foreslaaet i dette Afsnit.

Angaaende Konsulenterne vil jeg sige, at jeg tror ikke, at de ville faa nogen stor Betydning udover det at koste en hel Del Penge. Jeg kan ikke se, at Forslaget her er nogen Forbedring fremfor Amtskonsulenterne, men det kan der jo blive Lejlighed til at drøfte nærmere i Udvalget. Da Tiden er saa fremrykket, og der er talt saa meget om dette af de foregaaende ærede Talere, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa.

Det fjerde Afsnit, Folkeskolens indre Styrelse, skal jeg heller ikke komme nærmere ind paa, da alle de herhen hørende Enkeltheder lettere ville kunne drøftes i Udvalget. — Om det femte Afsnit har der fra alle Sider været Enighed, saa ogsaa paa dette Punkt skal jeg indskrænke mig til at udtale min almindelige Tilslutning.

Hvad Afsnittet om de kirkelige Forretninger angaar, maa man selvfølgelig